

Sztuczna żywność, sztuczne mięso - następny krok w historii żywnościowego imperializmu

Indyjska uczona i aktywistka, dr Vandana Shiva o ciemnej stronie, coraz bardziej popularnych, również w Polsce, sztucznego mięsa i roślinnych burgerów GMO.

Ontologia i ekologia żywności

Żywność nie jest towarem, nie jest „rzeczą” wyprodukowaną w sposób mechaniczny i sztuczny w laboratoriach i fabrykach. Żywność jest życiem. W jej wytwarzaniu biorą udział wszystkie istoty tworzące sieci pokarmowe i ma ona zdolność podtrzymywania i regeneracji sieci życia. Żywność, zależnie od tego, w jaki sposób była uprawiana i przetworzona, ma również wpływ na nasze zdrowie i powstawanie chorób. Dlatego żywność jest żywą walutą sieci życia.

Vandana Shiva

Jak przypomina nam starożytna Upaniszada: „Wszystko jest pożywieniem, wszystko stanowi pożywienie dla czegoś innego”.

Dobra Żywność i Prawdziwa Żywność są podstawą zdrowia.

Zła żywność, przemysłowa żywność, sztuczna żywność jest przyczyną choroby.

Hipokrates powiedział: „Niech jedzenie stanie się twoim lekarstwem”. W ajurwedzie, starożytnej indyjskiej nauce o życiu, żywność jest nazywana „sarvausadhą”, lekiem, który usuwa wszystkie choroby.

Przemysłowe systemy żywnościowe zredukowały żywność do towaru, do „rzeczy”, którą można stworzyć w laboratorium. W wyniku tego procesu zarówno zdrowie planety, jak i nasze zdrowie, zostały prawie całkowicie zniszczone.

75% zniszczenia gleby, wody, bioróżnorodności oraz 50% emisji gazów cieplarnianych są skutkiem przemysłowego rolnictwa, które przyczynia się również do 75% chorób związanych z odżywianiem. Schematyzowane rolnictwo nie zwraca materii organicznej i żyzności do gleby. Zamiast tego przyczynia się do pustynnienia i degradacji ziemi. Wymaga również więcej wody, ponieważ niszczy naturalną zdolność gleby do jej zatrzymywania. Przemysłowe systemy żywnościowe zniszczyły bioróżnorodność planety zarówno poprzez upowszechnienie monokultur, jak i użycie toksyn i trucizn, które zabijają pszczoły, motyle, owady i ptaki, prowadząc do szóstego wielkiego wymierania.

Z drugiej strony, rolnictwo cechujące się wysoką bioróżnorodnością i wolne od trucizn, wytwarza więcej odżywczego pokarmu z hektara, regenerując jednocześnie planetę. Ukazuje nam ścieżkę do „Zerowego Głodu” w czasach zmiany klimatu.

Model przemysłowego rolnictwa i toksycznej żywności był i jest promowany jako jedyne rozwiązanie zapewniające bezpieczeństwo gospodarcze i żywnościowe. Jednak ponad miliard ludzi na świecie głoduje. Ponad 3 miliardy cierpią na choroby powiązane z odżywianiem.

Zajmując 75% ziemi uprawnej, rolnictwo przemysłowe, które jest oparte na monokulturach wymagających użycia ogromnych ilości paliw kopalnych i chemikaliów, wytwarza zaledwie 30% spożywanej przez nas żywności. Tymczasem małe, różnorodne biologicznie gospodarstwa, używając 25% gruntów rolnych, dostarczają nam 70% pożywienia. Zatem jeśli udział przemysłowego rolnictwa i przemysłowej żywności w naszej diecie zwiększy się do 45%, będziemy mieli martwą planetę. Planetę, na której nie będzie życia i nie będzie żywności.

Szalony pęd do sztucznej żywności i sztucznego mięsa, którego uczestnicy nie biorą pod uwagę różnorodności naszego jedzenia i zwyczajów żywnościowych oraz roli bioróżnorodności w utrzymywaniu naszego zdrowia, prowadzi do przyspieszenia destrukcji planety i naszego zdrowia.

Soja GMO jest szkodliwa dla środowiska i niebezpieczna dla zdrowia

W niedawno opublikowanym artykule „W jaki sposób nasza troska o konsumentów i naszą planetę doprowadziła nas do użycia soi GMO”¹ Pat Brown, dyrektor generalny i założyciel Impossible Foods oznajmia, że: „Poszukiwaliśmy najbezpieczniejszej i najbardziej przyjaznej dla środowiska opcji, która pozwoliłaby na zwiększenie produkcji i dostarczenie naszym konsumentom bezmięsnego burgera (Impossible Burger - niemożliwego burgera) w rozsądnej cenie”.

Wziawszy pod uwagę fakt, że na skutek uprawy roślin GMO odpornych na herbicyd Roundup (tzw. *Sztuczna żywność, sztuczne mięso - następny krok w historii żywnościowego imperializmu*

Roundup Ready Crops) zniknęło 90% motyli monarchów i że żyjemy w okresie określanym przez naukowców jako „insectageddon”, trudno uznać uprawę soi GMO za „opcję przyjazną dla środowiska”.

Pisząc to, Pat Brown wykazuje swoją absolutną ignorancję – nie zauważa, że chwasty rozwinęły odporność na Roundup i stały się „superchwastami”, które wymagają stosowania coraz większych ilości śmiertelnych herbicydów. Bill Gates i DARPA (pracująca dla rządu USA Agencja Zaawansowanych Projektów Badawczych w Obszarze Obronności) apelują nawet o użycie technologii *Gene drive* w celu eliminacji szarłatu², który jest uważany w Indiach za święty i odżywczy rodzaj pożywienia, ponieważ szarłat Palmera stał się superchwastem na polach obsianych soją Roundup Ready w USA.

W czasie gdy na całym świecie rośnie w siłę ruch na rzecz zakazu upraw roślin GMO i stosowania Roundupu, promowanie soi GMO jako „sztucznego mięsa” jest oszukiwaniem konsumentów, zarówno pod względem ontologii burgera, jak i twierdzeń o jego nieszkodliwości.

Jak oświadczyły Zen Honeycutt i inne członkinie założonej przez nią organizacji Moms across America, oparty na opryskiwanej Roundupem soi GMO „Impossible Burger”, nie jest „bezpieczną” opcją: „Badania wykazały obecność glifosatu w Impossible Burger. Poziomy glifosatu w burgerze Impossible³ wykryte przez Health Research Institute Laboratories⁴ były jedenastokrotnie wyższe niż w burgerze Beyond Meat. Całkowity wynik badania (glifosat i jego toksyczny metabolit AMPA) to 11,3 ppb, w przypadku również przebadanego burgera Beyond Meat 1 ppb.

„Jesteśmy zszokowane dowiadując się, że Impossible Burger może mieć nawet jedenastokrotnie wyższe poziomy pozostałości glifosatu niż Beyond Burger. Ten nowy produkt jest reklamowany jako „zdrowa żywność”, podczas gdy produkt o stężeniu glifosatu w wysokości 11 ppb może być niezwykle niebezpieczny. Badania wykazały, że zaledwie 0,1 ppb tej substancji niszczy bakterie jelitowe⁵, które stanowią podstawę systemu odpornościowego. Jestem poważnie zaniepokojona faktem, że konsumentom wmawia się, że Impossible Burger jest zdrowy”.

Ostatnie sprawy sądowe wykazały, Roundup może być przyczyną powstawania nowotworów. W sytuacji, gdy rosną należności z tytułu odszkodowań związanych z procesami o spowodowanie raka⁶, inwestycje w soję GMO Roundup Ready oznaczają kompletne ignorowanie potrzeb rynku. Lub nadzieję, że robienie z konsumentów durniów może ocalić Bayer/Monsanto.

Jest jeszcze jedno ontologiczne nieporozumienie, jeśli chodzi o sztuczne jedzenie. „Sztuczne mięso” jest reklamowane jako sposób na odejście od mięsa, a jednocześnie oznacza sprzedaż produktów mięsopodobnych.

Pat Brown oświadcza: „używamy genetycznie zmodyfikowanych drożdży, aby uzyskać hem⁷, magiczną molekułę, która sprawia, że mięso smakuje jak mięso – i powoduje, że Impossible Burger jest jedynym pokarmem roślinnym dostarczającym tej wyśmienitej eksplozji smaku i zapachu, której tak bardzo pożądamy mięsożerni konsumenci”.

Sądziłam, że dieta roślinna jest przeznaczona dla wegan i wegetarian, a nie dla miłośników mięsa.

Wielkie koncerny spożywcze i wielkie pieniądze nakręcają sztuczno-żywnościową „gorączkę złota”

W istocie promocja sztucznego pożywienia wydaje się mieć więcej wspólnego z próbą tchnięcia nowego życia w upadające rolnictwo GMO i przemysł śmieciowego jedzenia, a także zagrożeniem dla

nich związanym z rosnącą wszędzie świadomością, że ekologiczne, lokalne i świeże pożywienie jest prawdziwą żywnością, która regeneruje planetę i nasze zdrowie. W rezultacie wartość inwestycji w przedsiębiorstwa produkujące „pożywienie oparte na składnikach roślinnych” poszybowała od niemal zera w 2009 r. do 600 milionów dolarów w roku 2018. I te przedsiębiorstwa oczekują na więcej.

Pat Brown stwierdza: „Jeśli jest jedna rzecz, którą wiemy na pewno, to to, że gdy archaiczna, niemożliwa do ulepszenia technologia, opiera się lepszej technologii, którą można ulepszać bez końca, jest tylko kwestią czasu, kiedy gra będzie skończona”. I dodaje: „Nasi inwestorzy widzą w tym szansę na zarobienie 3 bilionów dolarów” (ang. \$3 trillion – przyp. tłum.).

Chodzi tutaj tylko i wyłącznie o zyski i kontrolę. Pat Brown i inni, którzy nakręcają gorączkę sztucznego mięsa, nie mają nawet minimalnej wiedzy ani świadomości na temat czujących istot, sieci życia i roli żywego pokarmu w tworzeniu tej sieci, są też całkowicie pozbawieni współczucia.

Ich nagłe przebudzenie do diety „opartej na składnikach roślinnych” jest ontologicznym gwałtem na żywności będącej żywym systemem, który łączy nas z ekosystemem i innymi istotami, i ujawnia ignorancję w kwestii bogactwa kultur używających różnorodnych roślin w swoich dietach.

Nauki o środowisku opierają się na rozpoznaniu wzajemnego połączenia i wzajemnej zależności pomiędzy ludźmi a naturą, pomiędzy różnymi organizmami, i w obrębie wszystkich żywych systemów, włączając w to ludzkie ciało. Dlatego nie są fragmentaryczne i redukcjonistyczne – stały się nauką ekologiczną i systemową. Diety powstały stosownie do różnych warunków klimatycznych i lokalnej różnorodności biologicznej, na którą te warunki pozwalają. Bioróżnorodność gleby, roślin i flory bakteryjnej naszych jelit są częścią jednego kontinuum. W cywilizacji indyjskiej technologie są narzędziami. Narzędzia powinny być oceniane według kryteriów etycznych, społecznych i ekologicznych. Narzędzia i technologie nigdy nie były postrzegane jako niezależne, odwołujące się tylko do siebie. Zawsze były oceniane w kontekście wpływu na dobrostan wszystkich.

Poprzez sztuczne mięso, ewolucja, różnorodność biologiczna i sieć życia są przededefiniowane na „archaiczną, niemożliwą do ulepszenia technologię”. Jest to całkowita ignorancja w kwestii wyrafinowanej wiedzy, która rozwinęła się w różnych kulturach rolniczych i żywieniowych w różnych strefach klimatycznych i ekosystemach, aby podtrzymać i odnowić różnorodność biologiczną, ekosystemy oraz zdrowie ludzi i planety.

Eat Forum, które wydało raport, będący próbą narzucenia światu monokulturowej diety opartej na uprawianym przy użyciu chemikaliów i hiperprzemysłowo przetworzonym jedzeniu, współpracuje w ramach FrESH⁸ z przemysłem śmieciowego jedzenia i wielkimi koncernami rolno-spożywczymi, takimi jak Bayer, BASF, Cargill, Pepsico, i z wieloma innymi.

Sztuczne jedzenie jest więc kontynuacją trwającego od półtorawieku imperializmu i kolonializmu żywnościowego niszczącego naszą bogatą wiedzę na temat odżywiania i kultur żywieniowych.

Za przemysłem sztucznej żywności stoją wielkie koncerny rolno-spożywcze i wielkie pieniądze. Bill Gates⁹ i Jef Bezos finansują start-upy¹⁰.

Musimy zdekolonizować nasze kultury żywieniowe i nasze umysły, pozbyć się z nich żywnościowego imperializmu.

Industrialny zachód zawsze był arogancki i wykazywał ignorancję na temat kultur, które kolonizował. „Sztuczna żywność” jest tylko następnym krokiem w historii żywnościowego imperializmu.

Soja jest darem Wschodniej Azji, gdzie od tysiący lat stanowi pożywienie. Była spożywana jedynie w
*Sztuczna żywność, sztuczne mięso -
następny krok w historii żywnościowego
imperializmu*

postaci żywności sfermentowanej, aby usunąć jej czynniki przeciwdroźliwe. Ale ostatnio soja GMO wytworzyła sojowy imperializm¹¹, niszcząc różnorodność tej rośliny. Nadal niszczy różnorodność udokumentowanych przez nas, bogatych w składniki odżywcze jadalnych olejów i białek roślinnych zawartych w indyjskich potrawach dal.

Kiedy Indie załał olej z soi GMO, a lokalne, wiejskie olejarnie uznano za nielegalne¹², kobiety z indyjskich slumsów zaapelowały do mnie o przywrócenie naszej gorczycy. To właśnie wtedy rozpoczęliśmy „sarson satyagraha”* (musztardową satyagrahę), aby bronić naszych zdrowych wytłaczanych na zimno olejów przed zalewem ekstrahowanego za pomocą heksanu oleju sojowego GMO. Heksan jest neurotoksyną.

Podczas gdy indyjscy chłopci wiedzieli, że rośliny strączkowe wiążą azot, zachód industrializował rolnictwo w oparciu o syntetyczny azot, który przyczynia się do emisji gazów cieplarnianych, powstawania martwych stref w oceanach i jałowienia gleb. My jedliśmy rozmaite rodzaje „dalu”, będące częścią naszego codziennego „dal roti”, natomiast brytyjscy kolonizatorzy, którzy nie mieli pojęcia o bogactwie wartości odżywczych roślin strączkowych, zredukowali je do pokarmu dla zwierząt. Chana stała się „kurzym grochem” (*chickpea* - ciecierzycą, przyp. tłum.), Gahat „końską fasolą” (*horse gram* - rodzaj fasoli), tur „gołębim groszkiem” (*pigeon pea* - niktla indyjska, roślina z gatunku bobowatych).

Znaleźliśmy się na skraju planetarnego załamania, katastrofy zdrowotnej i kryzysu związanego z brakiem środków do życia dla milionów rolników. Sztuczna żywność tylko przyspieszy ten pęd do zagłady. Prawdziwe pożywienie jest szansą na odnowienie ziemi, naszych gospodarek żywnościowych, suwerenności żywnościowej i kultur żywieniowych. Dzięki prawdziwej żywności możemy zdekolonizować nasze kultury żywieniowe i naszą świadomość. Możemy pamiętać, że żywność żyje i daje nam życie.

Bojkotujcie beźmieszne burgery GMO „Impossible Burgers”. Róbcie tofu. Gotujcie dal.

Vandana Shiva

**Satyagraha* - dosłownie: *trzymanie się prawdy*, ruch społeczny zapoczątkowany przez Mahatmę Gandhiego, oparty na stosowaniu biernego oporu i odmowie współpracy, walka o sprawiedliwość społeczną i ekonomiczną bez stosowania bezpośredniej przemocy.

Przełożył: Jan Skoczylas

Źródło: Independent Science News independentsciencenews.org/health/fake-food-fake-meat-big-foods-desperate-attempt-to-further-industrialisation-food/

Artykuł opublikowany na podstawie licencji Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivs 3.0 License.

Tłumaczenie pierwotnie ukazało się na stronie Nyeleni Polska nyeleni.pl/sztuczna-zywnosc-sztuczne-mieso-nastepny-krok-w-historii-zywnosciowego-imperializmu/.

Przypisy:

1. medium.com/impossible-foods/how-our-commitment-to-consumers-and-our-planet-led-us-to-use-gm-soy-23f880c93408

2. mondialisation.ca/biodiversity-gmos-gene-drives-and-the-militarized-mind/5535469

3. d3n8a8pro7vhmx.cloudfront.net/yesmaam/pages/8069/attachments/original/1557958339/COA_S0004900_Impossible_Burger_and_Beyond_Meat_patty_-_glyphosate.pdf?1557958339

4. hrilabs.org/
5. ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/23224412
6. [wsj.com/articles/bayers-roundup-woes-send-investors-fleeing-11558266059?mod=hp_lead_pos3](https://www.wsj.com/articles/bayers-roundup-woes-send-investors-fleeing-11558266059?mod=hp_lead_pos3)
7. impossiblefoods.com/heme/
8. eatforum.org/initiatives/fresh/
9. forbes.com/sites/zackfriedman/2017/08/25/why-bill-gates-richard-branson-clean-meat/#7b5670dcaf27
10. vegnews.com/2019/2/jeff-bezos-bill-gates-and-richard-branson-lead-90-million-investment-to-create-next-vegan-impossible-burger
11. amazon.com/Stolen-Harvest-Hijacking-Global-Culture/dp/0813166551
12. independentsciencenews.org/health/indias-colourless-revolution-replacement-of-traditional-oils-by-soy-and-palm-oils/